

2. Kehitys sikiö- ja vauvaiässä

Raskausaika

- Raskauden alku määritellään viimeisistä kuukautisista
- Normaalin raskauden kesto on n. 40 viikkoa eli 9kk
- Raskauden kesto merkitään muodossa viikot + päivät (esim. 35+4)
- Raskausaika jaetaan kolmeen periodiin:
  1. Alkuraskaus (0-12)
  2. Keskiraskaus (13-24)
  3. Loppuraskaus (25-40)

Sikiöaika

- SIKIÖ
= aika raskausviikolta 10 aina syntymään
- ALKIO
= raskausviikot 1-10
– sydän alkaa lyödä 6 viikon ikäisellä alkiolla
- SIKIÖAIKA
= aika hedelmöitymisestä syntymään
- ISTUKKA
= elin, joka yhdistää äidin ja vauvan toisiinsa
– istukan kautta vauva saa ravintoa
- KEHITYSHÄIRIÖT
– 1/3 raskauksista menee kesken "luonto on armelias"
= keskenmenon syynä on usein vaurioitunut alkio
– alkuraskauden aikana alkio on erityisen altis vaurioille: äidin päihteiden käyttö

Vastasyntynyt

- Loppuraskaudesta sikiö näyttää vauvalta
  - Vauva syntyy, kun se on elinkelpoinen kohdun ulkopuolella eli sen PERUSELINTOIMINNOT ovat kehittyneet
  - Vastasyntyneen keskimääräiset mitat: noin 3,5 kg ja 50 cm
  - Vastasyntynyt on avuton, mutta aktiivinen
  - Aistit toimivat melko hyvin:
    - kuuloaisti: äänikoti
    - tuntoaisti: ihokosketus
    - näköaisti: epätarkka
  - KEHITYSREFLEKSIT
    - = eli heijasteet, synnynnäisiä ja automaattisia suojaliikkeitä
    - selkäydin ja aivorunko ohjaavat
    - aktivoituvat ärsykkeestä
- Esim. Imemis-, tarttumis- ja moro-refleksi

Vauva oppii

Kieli

- Kielellinen ymmärtäminen
- Kielellinen tuottaminen
- Vauva ymmärtää sanan ennen kuin osaa itse tuottaa sen

Vuorovaikutus

- Vuorovaikutus hoitajan kanssa on oppimisen ydin
- Vauvan tulee saada apua tarkkaavaisuuden suuntaamisessa
- **SOSIAALINEN HYMY**
  - = vastavuoroinen hymy (vrt. Tahaton hymy) 4-8 viikon iässä
- **VIERASTAMINEN**
  - = kausi, jonka aikana vauva karttaa vieraita ihmisiä
  - 6-9kk iässä vierastamisvaihe
  - vaiheen voimakkuus ja ajoitus vaihtelee yksilöllisesti

Herkkyyskausi

= ajanjakso, jonka aikana jonkin taidon oppiminen on otollisinta

- Kyseisen taidon kannalta tärkeät aivoalueet ovat herkästi muokkautuvia (=plastisuus)
- Herkkyyskaudet eivät ole tarkkarajaisia
  - esim. Kävelyn herkkyyskausi lapsen ollessa 10kk – 1,5v. Ja kielen oppimisen herkkyyskausi 2 – 3v.
- Herkkyyskauden jälkeen opittu taito ei kehity yhtä tarkaksi

Motoriikka

- Fyysistä kehitystä ohjaavat geenit ja ympäristö
- Refleksit muuttuvat hallituiksi liikkeiksi
- Karkeamotoriikka = suurien kehon liikkeiden hallinta
  - esim. Istuminen, konttaaminen, seisominen, kävely
- Hienomotoriikka = pienien kehon liikkeiden hallinta
  - esim. tarttuminen